

Любомир Николов

Гората

Песъчливата влажна земя се тресеше от близки и далечни взривове, ревят на самолетни мотори се сливаше с грохота на експлозиите и към почернялото небе се издигаха гейзери от пръст. В далечината горяха танкове и камиони, дребни фигурки бягаха към морето, а над тях продължаваха да се сипят с вой бомби и снаряди. Бясно, в надпревара, тракаха картечници и автомати. Последните английски войници загиваха при Дюнкерк.

Тежка задушлива миризма – не знаех точно на какво, барут, динамит или някакъв друг експлозив свиваше гърлото ми, едва дишах и се борех с неудържимото желание да притисна ушите си с длани и да се просна с лицето надолу в ъгъла на пресния окоп. Може би наистина щях да го направя, ако не беше Гласерман. Усетих как пръстите му жестоко стискат рамото ми и тази болка донякъде разсея страха.

– Без паника, момче! – гласът му тънеше сред адския шум. – Бързо след мен по траншеята!

Кимнах сковано. Без да чака друго потвърждение, Гласерман се обърна и ниско приведен затича напред. Последвах го неловко, като се препъвах в захвърлени каски, раници, пушки, кабели на полеви телефони, разтрошени сандъци от снаряди, колани, шинели... Слава богу, трупове нямаше, широкият превит гръб на Гласерман равномерно се полюшваше на няколко крачки пред мен като гръб на слон, имаше нещо успокоително в масивната му фигура и в същото време едва не ми прилошаваше, защото виждах, че не се е привел достатъчно и всеки миг някой заблуден куршум може да се забие в него.

После траншеята свърши, излязохме на открито и се понесохме през рядката трева между дюните. Сега се чувствах малко по-добре. Полегатите пясъчни възвишения ни закриваха и можехме да тичаме изправени. Воят на снарядите все така дълбаеше мозъка ми, но поне не виждах картината на сражението. А и навярно започвах да привиквам.

Гласерман спря толкова рязко, че едва не се блъснах в него. В следващата секунда разбрах защо. Иззад преобърнатата пробита от снаряд походна кухня изскочи нисък широкоплещест центурион с лъскава бронзова броня. Широкият пернат шлем прихлупваше съсените му вежди. Късата туника оставяше открити краката му, защитени с наколенници от тънки бронзови плочки. Беше изгубил някъде единия си сандал и от наранената му пета течеше кръв.

Разперил ръце, сякаш искаше да ме защити, Гласерман бавно отстъпи назад. Центурионът хищно се озъби и надигна късия широк меч – за пръв път виждах меч да се държи наопаки като кинжал. Усецах, че

срещу този професионален убиец Гласерман няма никакъв шанс и се готвех да се хвърля напред, когато между дюните отекна дълъг автоматен ред. Подметнат от удара на куршумите, центурионът подскочи напред, олюля се и падна на колене.

Издад близката дюна излезе висок строен младеж в черна униформа, небрежно преметнал през рамо ремъка на шмайзера. Русата му коса беше прекалено буйна и черната фуражка със сребърен череп и кости се бе килнала настрани. Воднистосините му очи отегчено се вгледаха в окървавения гръб на центуриона. С гнуслива гримаса младежът повдигна лъскавия си ботуш и ритна ранения. Центурионът се просна на земята, потръпна и замря неподвижно.

Дулото на автомата се насочи към нас. Бледите очи се взряха в Гласерман, после в мен, отново в Гласерман...

– Доктор Гласерман?

– Аз... ъ-ъ-ъ, да, аз съм, разрешете да запитам...

– Вървете след мен – прекъсна го младежът. – Имам заповед да ви доставя в имперския бункер. – Той помълча и пак се вгледа в мен. – А този кой е?

– Моят асистент.

– В заповедта не ставаше дума за никакъв асистент. Така че... – черният отвор на дулото зейна срещу очите ми, но с една крачка встрани Гласерман застана пред мен.

– Слушайте, лейтенант! – гласът му прозвуча неочаквано рязко. – Ако не греша, заповедта идва от самия Бонапарт...

– Как смеее да говорите за фюрера – колебливо се опита да избухне лейтенантът.

– Ще говоря, както си искам! – сръза го Гласерман. – Аз, един евреин, ще говоря за Бонапарт както си искам и това не засяга никого освен нас двамата. А колкото до асистента ми, бъдете така добър да не се месите в неща, които не разбирате. Уверявам ви, драги лейтенант, че вашият фюрер-император ще бъде извънредно доволен да се запознае с един млад и талантлив специалист.

Изпъчената фигура под черния мундир започна да спада като пробит балон. В погледа на лейтенанта проблесна страх и ръцете му неволно се изпънаха по шевовете на широкия брчч.

– Моята задача е само да осигурия безопасността ви, хер доктор. Ако обичате, последвайте ме. И вашият асистент, разбира се...

Няколко минути по-късно излязохме от дюните край неравен чер път. Отвъд него се простираше хълмиста равнина, обрасла с висока

трева. На половин километър от нас римски легион в бойна формация „костенурка“ отразяваше атаката на варварска конница. Грохотът откъм Дюнкерк бе позатихнал и сега ясно долавях звъна на мечове и яростните викове на нападателите.

– Не обръщайте внимание – поклати глава лейтенантът. – Битка без особено значение. Нашите прадеди скоро ще превземат Рим. Но да не се бавим, колата чака.

Наистина, на пътя чакаше старомоден черен мерцедес. Отляво, над предното колело, трепкаше червено знаменце с пречупен кръст на бял фон. Шофьорът – едър ефрейтор в зелена бойна униформа и също с автомат през рамото – придържаше с ръка отворената задна врата. Седнахме, той захлопна вратата, тичешком зае мястото си, изчака лейтенантът да се настани до него и веднага потегли.

Най-последно имах време да огледам себе си и Гласерман. Бяхме облечени в еднакви зелени униформи без отличителни знаци. Гласерман си беше все същият – масивен, усмихнат, с къдрава прошарена коса и рядка черна брадичка. Униформата определено не му отиваше, предпочиташа го с белия халат. И особено странна беше липсата на познатите широки очила, които заемаха почти половината му лице. Сега носеше малки кръгли стъкълца с телена рамка и от това изглеждаше смутен и беззащитен, макар да бях видял преди малко как добре умее да се справя с положението.

Колата се друсаше по неравния път, зад пращните прозорци преминаваха хълмове, горички и равнини, сред които се сражаваха египтяни, вавилонци, кръстоносци, хуни, татари... Край една река се наложи дълго да заобикаляме, докато открием брод, защото мостът беше вдигат във въздуха. „Партизани“ – лаконично обясни лейтенантът. Пътят постепенно се разширяваше, започнахме да се разминаваме с въоръжени мотоциклетисти и камиони, покрити с маскировъчни мрежи. Войниците крачеха, почти без да спазват строя, с навити над лактите ръкави и килнати кепета – очевидно още не бяха минавали през тежки сражения. Изглеждаха толкова доволни от себе си, че с неволно злорадство помислих за зимата на 1942 година.

Скоростта намалая, криволичехме нагоре по склона на висок хълм. От двете страни на пътя стърчаха бетонните куполи на картечни укрытия, от окопите се подаваха войници с панцерфаусти и огнемети, тук-там зловещо се издигаха дулата на оръдия и минохвъргачки. След стотина метра трябваше да спираме пред охранителни бариери, но пропускът на лейтенанта неизменно караше мрачните подозрителни офицери

да застават мирно.

Най-после достигнахме широкия плосък връх на хълма. Лейтенантът остана в колата, а ние, обкръжени от четирима автоматчици с физиономии на булдози, се упътихме към масивна бетонна сграда без прозорци – надстройката на имперския бункер.

Пред входа на бункера, край огромна дъбова маса, отрупана с карти, се бяха стълпили генерали с униформи от всевъзможни епохи. Внезапно цялото сбирнище се разпръсна, като че в центъра бе паднала бомба. Едни се затичаха надолу по склона, други изчезнаха отвъд широката врата на бункера и край масата остана само един дребен мъж на средна възраст с висока шапка и прекалено широк за тялото му сивозелен шинел. С махване на ръката той пропъди автоматчиците, надменно наперен се приближи към нас.

– Здравейте, Адолф – приветливо поздрави Гласерман.

– Привет, привет – небрежно махна с ръка Бонапарт. – Не ви липсва нахалство, докторе. Напоследък дори Гьоринг не смее да ме нарича другояче, освен „мой фюрер“ или „сир“. И изобщо... Не мога да си представя как сте събрали кураж да дойдете тук. Ами че сега сте ми в ръцете! – той хихикна и смешните му мустачки подскочиха. – Мога да заповядам незабавно да ви разстрелят... Или да ви пратя в концлагер. Знаете ли, изградих няколко концлагера с оглед на някогашните грешки, допуснати от оная свиня Химлер. Като поседите там някоя и друга седмица, ще почнете да съжалявате за отношението си към Адолф Бонапарт... Не, сетих се! – той театрално се плесна по челото, пресечено от сплъстен черен кичур и усмивката му стана блажена. – Първо ще ви предам на моите момчета от Гестапо. Със специални инструкции. А концлагерът – после, за десерт.

Не беше страшен. Просто изглеждаше противен, толкова противен, че не можах да се съържа:

– Престанете с тези глупости, Бонапарт. Сам знаете, че не можете да ни направите нищо!

– Този пък кой е? – стрелна ме с поглед дребният човечец.

– Моят нов асистент, доктор Стоев – обясни Гласерман. – Виждате ли колко се грижим за вас. Но общо взето младежът е прав, Адолф. Престанете с тези глупости и дайте да поговорим като сериозни хора.

– Добре де, добре... – обидено промърмори Бонапарт. – Вече не може да се пошегува човек. Да не мислите, че ми е лесно? Ако знаех колко ядове ще имам... Готите изобщо не разбират от дисциплина. Разбих англичаните при Дюнкерк, обаче те успяха да се измъкнат с корабите си, а

за десант в Англия ми е още рано, донерветер, докторе, в тоя свят всички върви наопаки... Да вземем например само Сталинград – той неопределено махна с ръка нанякъде отвъд хълма. – От три дни го атакувам, а той не иска да пада. Правя ви официално оплакване и настоявам да направите нещо против Сталинград.

– Е-е-е? – съчувствено възкликна Гласерман. – Сам си забърквате кашите, а после се оплаквате от мен... Сталинград! Току-виж сте решили да се биете и при Ватерлоо.

Бонапарт презрително прихна.

– Ватерлоо? Подценявате ме, докторе. Вече седем пъти бия Уелингтън при Ватерлоо. Слушайте, дайте да се разберем! Вие ще направите нещо за Сталинград, а аз обещавам да бъда послушен. Много послушен. Нали? Нали, докторе? Иначе... – гласът му изтъня, премина във фалцет – иначе концлагер, Гестапо, разстрел!

– Пак ли започвате? – строго се осведоми Гласерман.

– А какво да правя? – печално поклати глава Бонапарт. – Като не върви? Нито генерали като генерали, нито техника като техника... Сега обстрелвах Англия с Фау-1. Никаква ефективност, половината избухват още по пътя. Вярно, имам си няколко добри стари ядрени ракети – Матадор, Тедстоун, Онест Джон... Само че, да си призная, не ми се ще да ги използвам. Какво удоволствие е това – една-две ракети и всичко е унищожено...

– Оставете! – прекъсна го Гласерман. – Ако не греша, очакват ви много по-сериозни неприятности. Вдигнете слушалката.

В същия миг телефонът на масата извънтя. Бонапарт пое слушалката. Зазвуча пронизителен глас, фюрер-императорът изруга, раздражено захвърли слушалката и се обърна към Гласерман:

– Какви са тия шегии? Обажда се някаква учена глава от Берлин, нещо ставало с ентропията. Какво представлява тая глупава ентропия и защо ще ме засяга? Имам си и по-важни работи! Сталинград трябва да падне, иначе цялата ми кампания отива по дяволите!

Гласерман ме погледна и вдигна рамене. После леко кимна, разбрах го и двамата едновременно произнесохме кодовата дума:

– Деконтакт!

За част от секундата всичко наоколо избухна в жълти, червени и сини концентрични кръгове, хълмът изчезна и аз се озовах в командната зала, пред пулта на ситескопа. Гласерман се надигна от съседното кресло, свали шлема и се обърна към мен:

– Как ти се стори?

– Поразително – чистосърдечно отвърнах аз. – За първи път виждам подобно съвършенство на внушението.

– Именно – доволно се усмихна той. – При нас постъпва най-новата техника, нали сме водеща клиника. Всичко в името на пациента... За-виждам ти, момче. По мое време можехме само да мечтаем за подобни апарати.

Той натисна един бутон на пулта и на големия екран се появи широка луксозно обзаведена стая. Само тапицираните стени подсказваха, че тук е настанен душевноболен.

– Ето го – Гласерман посочи с пръст изображението на дребен възпълен мъж, изпънат на леглото с шлема на сугескопа върху главата. – Генерал Родерик или, както сам се нарича, император Адолф Бонапарт. Неизлечим вече от три години, откакто бе обявена всеобща демобилизация.

– А вие му позволявате свободно да развива манията си с помощта на най-новата техника, Дюнкерк, Сталинград... Това беше отвратително!

Гласерман се разсмя, после изведнъж се намръщи.

– Отвратително? Може и така да е, момче. Аз вече съм претръпнал, ще трябва да претръпнеш и ти. Почакай, докато надникнеш в главите на някои други пациенти, тук са безнадеждните, тези, които освен нас имат само още един изход – пълна перестройка на съзнанието. Да, съгласен съм, в главите им често има порядъчно количество мръсотия. А нашата задача е да се ровим из нея и ако можем, да я изчистваме. Който не иска да се цапа, трябва да напусне. – Той помълча и вече по-меко добави: – Не мисли, че оставям Родерик да потъне в света на виденията си. Просто подготвям най-елементарна шокова терапия. Просто почакай до утре и ще разбереш...

Този път имаше нещо променено, усетих го от първия миг. Намирахме се на върха на познатия хълм, край имперския бункер, но равнината долу изглеждаше непозната. Из степта, чак до хоризонта, бяха разпръснати хиляди малки горички, между които се суетяха хора, стреляха оръдия, отгоре с вой пикираха бомбардировачи.

– Гласерман!

Пронизителният крясък ме накара да се обърна. Откъм бункера, препъвайки се в дългия си шинел, тичаше към нас Бонапарт. Беше без фуражка и дългата рошава коса падаше пред очите му.

– Това е твоя работа, нали? – беснееше фюрерът. – Предател! Подлец! Смърт!

Гласерман ловко се отклони от юмруците му и спокойно, с отмерена сила, го зашлеви през лицето. Бонапарт седна на земята и се разплака.

– Не е честно! Не е честно, докторе!

– Кое не е честно? – попитах аз.

Дребният мъж престана да хълца и ме погледна с надежда.

– Гората! Тая проклета гора! Довчера в равнината нямаше нито едно дърво, а погледнете сега! Една горичка, друга, трета... При всеки изстрел израства ново дърво? Това са пак гнусните машинации... на Гласерман! Не е честно, по дяволите!

– Предупредих ви вчера – каза Гласерман, – но вие не обърнахте внимание на обаждането от Берлин, нали?

– Какво? – Лицето на Бонапарт недоверчиво се изкриви. – Оная глупост? Как се казваше? А-а-а... негентропия. Чувал съм я тая дума, но да пукна, ако съм наясно какво означава.

– Е, добре, ще се опитам да ви обясня. Нека оставим настрана научните подробности, аз самият не ги разбирам съвсем добре. Процесите тук, във вашия свят, са следните. Би трябвало да знаете, че с думата „ентропия“, макар и много условно, можем да обозначим стремежа на материята във вселената към първичния хаос...

– Да! – с неочакван ентузиазъм го подкрепи Бонапарт. – Хаосът, всеобщият хаос, това е бъдещото на света, ако ентропията е това, то аз съм изцяло за нея!

– Не ме прекъсвайте! Исках да кажа следното: в този свят е станало нещо необикновено. Ентропията, хаосът, който създавате, е придобил обратен знак. Сега всеки опит за разрушение дава противоположен резултат – организиране, усложняване на структурата на материята и тъй като живата материя е именно такава, то...

Императорът изрева, скочи и хукна към входа на бункера. Сред крясъците му едва се различаваха отделни думи: „Спрете“, „Не изстрелвайте“...

Гласерман ме грабна и с неподозирана сила ме хвърли в близкия окоп. Преди да разбере какво става, тежкото му тяло тупна до мен и веднага ослепително ярко сияние преряза небето, земята се разтърси, гръмотевичен удар прелетя над хълма, върху нас се посипаха буци пръст и всичко затихна. Гласерман се надигна и ми помогна да се измъкна от окопа.

Равнината беше изчезнала. Докъдето поглед стига, се простираше безкрайна дъбова гора.

– Какво ще кажеш? – попита Гласерман.

Свих рамене.

– Не е зле, но ако искате моето мнение, цялата тази работа с ентропията беше пълно невежество. Извинявайте, но от физика разбирате колкото средновековен монах.

– Така и предполагам – спокойно се съгласи той. – Няма никакво значение. Родерик разбира още по-малко. Важна е картината, която се създава.

Бонапарт се приближи, накуцвайки и мрачно седна до нас.

– Да ви кажа под секрет, Гласерман, вие сте ужасна еврейска гад. Подигравате се с един нещастен офицер само защото има лошия късмет да бъде ваш пациент. Какво да правя сега? Опитах се да унищожа гората с ядрен взрив и вижте какво се получи.

– Ами опитайте обратното – меко го посъветва Гласерман. – Да строите. Щом ентропията е добила обратен знак, всяко ново здание ще се превърне в страхотна бомба.

Бонапарт скочи на крака.

– Телефон! Телефон, химолдонерветер! Сега ще ѝ дам да разбере! – Един войник дотърча с полеви телефон и фюрерът нетърпеливо грабна слушалката. – Берлин! Берлин незабавно! Да се мобилизират всички архитекти! Какво? Как така? Това е саботаж! Ще ви разстрелям до един!

– Няма нужда да ги разстрелвате – тихо каза Гласерман. – Казаха ви, че няма архитекти, нали? Представете си, така е. Забравихте ли, че в една от ранните си заповеди ги включихте в списъка за изпращане в концлагер? Сега ще трябва сам да учите архитектура. Това е единственият изход, ако искате да спечелите войната. Не забравяйте, всяка нова сграда ще избухва като бомба.

Няколко минути по-късно, пред пулта на сугескопа, Гласерман свали очилата си, уморено разтърка очи и промърмори:

– Знаеш ли, страхувам се за него.

Тези думи бяха моят първи сериозен урок, но не тогава, а после, през нощта, когато все още сънен, изскочих от аеротаксито и мрачният, прегърбен, остарял Гласерман ме поведе по коридорите на клиниката към стаята на мъртвия Родерик.

Отидох при сугескопа. Може би просто от любопитство, може би от чувство за служебен дълг. Вече не помня.

Вековните дървета бяха покрили целия хълм чак до върха. Тук-там

в зелената им сянка се издигаха ужасяващо криви недовършени стени, търкаляха се преобърнати бетонобъркачки, лежаха съборени нескопосано сковани скели. По-нагоре имаше оръдия с разхвърляни наоколо гилзи от снаряди, но сега отпуснатите им дула бяха оплетени от див бръшлян и от всички страни ги обграждаха млади издънки. Не беше трудно да си представя как Бонапарт отчаяно се е мъчил да изгради поне една прилична стена и подлуден от неуспехите, е решил да даде последен отпор на гората с по-познати средства. Питах се колко ли време се е сражавал така, създавайки ново дърво с всеки оръдеен изстрел.

Потърсих го и го открих край входа на бункера. Лежеше по гръб, странно смален, почти като гротескна кукла в широкия си шинел. Във вкочанената си ръка стискаше пистолет. Но не му бе достигнала смелост да се застреля – покрай посинелите му устни блестяха парченца от счупена ампула.

КРАЙ

© 2002 Любомир Николов

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/567>]